

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วม
กิจกรรมพัฒนานักศึกษา
The Study on Opinions of Mahidol University Students'
toward the Activities for Students Development

จุฬารักษ์ เครือจันทร์^{1*} เพชรรัตน์ คุณาพันธ์² สืบพงษ์ วงศ์ภิรมย์³

และอัมวรินทร์ ประทุมสิทธิ์⁴

Chularak Krueachan¹, Petcharat Kunapun², Suppong wiongpirong³
and Amwarin Pratumsit⁴

¹กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

²กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

³กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

⁴กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

¹Division of Student Affairs, Mahidol University, Putthamonthon, Nakhon Pathom
73170 Thailand

²Division of Student Affairs, Mahidol University, Putthamonthon,
Nakhon Pathom 73170 Thailand

³Division of Student Affairs, Mahidol University, Putthamonthon,
Nakhon Pathom 73170 Thailand

⁴Division of Student Affairs, Mahidol University, Putthamonthon,
Nakhon Pathom 73170 Thailand

*Corresponding author, e-mail: chularak.kru@mahidol.ac.th

(Received: 6 September 2020 Revised: 18 November 2020 Accepted: xx November 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ในด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านวิชาการ และด้านบำเพ็ญประโยชน์ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นรายด้านของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

(3) หาแนวทางในการพัฒนากิจกรรมพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดลให้เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของนักศึกษา โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 392 คน จาก 23 ส่วนงาน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1973, p. 52) ที่ว่าความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดได้ เท่ากับ 0.05 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ (Likert. 1932, pp. 42-48).

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก 2) นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในภาพรวมและรายด้านที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 3) นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลที่มีหลักสูตรที่ศึกษาแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในภาพรวมและรายด้านที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 4) นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในแต่ละด้านที่ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 5) นักศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาใน 4 ด้าน ที่พบว่าความถี่สูงสุด คือให้เพิ่มจำนวนกิจกรรมมากขึ้นและมีรูปแบบที่หลากหลาย ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างทั่วถึงหลากหลายช่องทาง โดยด้านบำเพ็ญประโยชน์ ควรจัดกิจกรรมในพื้นที่บริเวณชุมชนโดยรอบที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ ด้านศิลปวัฒนธรรม ควรมีรูปแบบกิจกรรมที่เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ หรือวัฒนธรรมนานาชาติ ด้านกีฬา เน้นกิจกรรมกีฬาเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ และด้านวิชาการ ควรสนับสนุนให้นักศึกษาไปเข้าร่วมกิจกรรมหรือการแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : ความคิดเห็น นักศึกษา กิจกรรมพัฒนานักศึกษา

Abstract

The main purpose of this research is (1) to study opinions of Mahidol University students in participating student development activities; including sports, art & culture, academic and volunteer. (2) To study a comparison of opinions of Mahidol University students in participating students development activities. (3) To find the best way for Mahidol University student development activities, which suitable student aptitudes and abilities by using the survey research. The research sample was 392 Mahidol University students who are studying from 23 faculties in a bachelor degree of year 1-4, first semester in the academic year 2017. They obtained by calculating the sample size according to Taro Yamane formula, which the probability of an allowable error was 0.05. The research tools are a questionnaire on the rating scale of five levels according to the Likert model.

The research result showed as follows: 1) The Opinions of Mahidol University students on participating in student development activities, which each aspect are high level. 2) There are Mahidol University students, both male and female, no significant differences in opinions towards participation in student development activities at the .05 level of significance. 3) The opinions of Mahidol University students with different curriculum had no difference in opinions about their participation in each student development activities, at a significant .05 level. 4) The opinions of Mahidol University students who studied in different years in opinions about their participation in each student development activities, at a significant .05 level. 5) The students had opinions and suggestions for organizing student development activities in 4 areas, which found that the highest sampling frequency. The university should increase the number of activities and encourage various activities;

including a variety of public relations for the activities. The volunteer activities should support the community service where the university located. Moreover, the university should provide the cultural exchange activities both Thai and internationalization; including supporting sport and health behavior, and strengthen an excellent student to participate in the internationalization conference.

Keywords: Opinions, Student, Activities for Students Development

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษา เป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ และมีภารกิจในการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ค้นคว้าวิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อผลิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปสู่สังคม ซึ่งการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น การเรียนการสอนในห้องเรียน ที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเดียวไม่เพียงพอ ดังนั้น การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ทั้งทางด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ร่างกาย สังคม และจิตใจที่ดีงาม ซึ่งจะมีผลทำให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถออกไปพัฒนาสังคม ประเทศชาติและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมนักศึกษา จึงเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถ การตัดสินใจ การทำงาน การปรับปรุงพัฒนางาน บุคลิกภาพ รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคม ดังนั้น การออกแบบกิจกรรมให้มีความน่าสนใจ มีรูปแบบที่หลากหลายตรงกับความต้องการของนักศึกษา จึงมีส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนการตัดสินใจให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วมกิจกรรม ส่งผลให้การพัฒนานักศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่มหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติต่อไป

ในฐานะผู้วิจัยเป็นบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา จึงมีความประสงค์จะศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านกีฬา และด้านวิชาการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุง แก้ไข และพัฒนารูปแบบกิจกรรมนักศึกษาให้ตรงกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ในด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านวิชาการ และด้านบำเพ็ญประโยชน์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นรายด้านของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ตามเพศ ชั้นปี และหลักสูตรที่ศึกษา
3. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากิจกรรมพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดลให้เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลที่กำลังศึกษาอยู่ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จาก 23 ส่วนงาน รวมทั้งสิ้นจำนวน 19,030 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 392 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1973, p. 52) ที่ว่าความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดได้ เท่ากับ 0.05
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ (Likert, 1932, p. 55) เกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ใน 4 ด้าน คือ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านกีฬา และด้านวิชาการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี หลักสูตรที่ศึกษา โดยข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

2.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านกีฬา และด้านวิชาการ

2.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้ให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้อย่างเสรี

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3.2 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา 4 ด้านคือ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านกีฬา และด้านวิชาการ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นรายด้านของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's Method)

3.4 วิเคราะห์แบบสอบถามในแต่ละด้านซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบได้ให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม จะใช้วิธีโดยการวิเคราะห์สรุปแบบอุปนัย (Analysis Induction) คือ เป็นการนำข้อมูลเชิงรูปธรรมที่ได้มาทำการสรุปเพื่อวิเคราะห์หาบทสรุป

ผลการวิจัย

จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 392 คน เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 226 คน และคิดเป็นร้อยละ 57.7 ชั้นปีที่ศึกษามากที่สุดคือ ชั้นปีที่ 2 จำนวน

122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 หลักสูตรที่ศึกษามากที่สุดคือด้านวิทยาศาสตร์วิทยาศาสตร์
สุขภาพ เทคโนโลยี คือ 305 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ในด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านวิชาการ และด้านบำเพ็ญประโยชน์ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษารายด้าน ดังตารางที่ 1

Table 1 shows the mean and standard deviation of the efficiency and effectiveness of Mahidol University students' opinions on participation in student development activities in each field.

Student development activities	$\bar{X}$	SD	Interpretation
Volunteer	3.80	0.933	High
Culture	3.66	0.823	High
Sports	3.64	0.888	High
Academic	3.72	0.833	High

จากตารางที่ 1 พบว่าเมื่อพิจารณารายด้านนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านบำเพ็ญประโยชน์ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) ด้านศิลปวัฒนธรรม ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ด้านกีฬา ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และด้านวิชาการความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นรายด้านของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ตามเพศชั้นปี และหลักสูตรที่ศึกษา ดังตารางที่ 2-4

Table 2 shows the results of comparing the opinions of Mahidol University students towards participation in student development activities by gender

student development activities	Male n=166		Female n=266		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
Volunteer	3.80	0.595	3.81	0.630	-.171	.865
Culture	3.68	0.634	3.66	0.637	.38	.706
Sports	3.68	0.744	3.63	0.684	.634	.526
Academic	3.76	0.682	3.70	0.658	.882	.378

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในภาพรวมทั้ง 4 ด้านและรายด้านที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 (Sig.> .05)

Table 3 shows the results of comparing the opinions of Mahidol University students towards participation in student development activities by studies course.

student development activities	Science, Health science and Technology n=305		Humanities, Social Sciences and liberal arts n=87		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
Volunteer	3.80	0.583	3.85	0.719	-.683	.495
Culture	3.69	0.629	3.59	0.654	1.253	.211
Sports	3.66	0.696	3.63	0.760	.292	.771
Academic	3.73	0.667	3.72	0.674	.035	.972

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลที่มีหลักสูตรที่ศึกษาแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในภาพรวมและรายด้านที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 (Sig.> .05)

Table 4 shows the results of comparing the opinions of Mahidol University students towards their participation in student development activities by year study.

student development activities	First-year		Second-year		Third-year		Fourth-year		t	Sig.
	n=98		n=122		n=88		n=84			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
Volunteer	3.84	.719	3.88	.560	3.69	.549	3.78	.617	1.804	.146
Culture	3.66	.593	3.71	.626	3.67	.666	3.60	.617	.554	.646
Sports	37.5	.723	3.70	.701	3.58	.685	3.54	.723	1736	.159
Academic	3.75	.714	3.71	.667	3.73	.670	3.72	.620	.056	.983

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในภาพรวมและรายด้านที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 (Sig.>.05)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากิจกรรมพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดลให้เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของนักศึกษา ด้วยแบบสอบถามปลายเปิด นำข้อมูลมาวิเคราะห์สรุปแบบอุปนัย ดังนี้

Table 5 shows the frequency of opinions and suggestions of students on the development of Mahidol University student development activities.

opinions and suggestions	Frequency (f)
Volunteer	
1. Should increase the number of activities and have more variety	21
2. Should increase public relations for the activities thoroughly and in various channels	20
3. I want to have activities in the area surrounding the community where the university is located	7
Culture	
1. Should increase the number of activities and have more variety	20
2. I would like to have a platform showing activities of various regions including national and international cultures	19
3. Public relations for few activities and not all groups	11
Sports	
1. Should increase the number of activities and have more variety	23
2. Focus on health promotion activities Enough space for sports and exercise	9
3. Public relations for few activities and not all groups	6
Academic	
1. Encouraging to organize more activities	18
2. Public relations for few activities and not all groups	10
3. Encourage students to participate in activities or competitions on national and international forums	7

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาใน 4 ด้าน ที่พบว่า ความถี่สูงสุด คือให้เพิ่มจำนวนกิจกรรมให้มากขึ้นและมีรูปแบบที่หลากหลาย และควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างทั่วถึงหลากหลายช่องทาง โดยด้านบำเพ็ญประโยชน์ ควรจัดกิจกรรมในพื้นที่บริเวณชุมชนโดยรอบที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าร่วมมากขึ้น ด้านศิลปวัฒนธรรม ควรมีรูปแบบกิจกรรมที่เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ

หรือวัฒนธรรมนานาชาติ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของ นักศึกษานานาชาติที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นพลเมือง โลก รวมถึงการจัดเวทีกลางเพื่อให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านกีฬา เน้นกิจกรรมกีฬาเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การรณรงค์ให้นักศึกษาออกกำลังกายเพื่อสร้างเสริมสุขภาพให้มากขึ้น รวมถึงการจัดพื้นที่ออกกำลังกาย สนามกีฬาส่วน กลาง อุปกรณ์กีฬาให้มีความพร้อม และเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา เพิ่มช่องทางให้นักศึกษาสามารถเข้าใช้พื้นที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา ยิมอุปกรณ์กีฬา ได้อย่างสะดวก และด้านวิชาการ ควรส่งเสริมให้มีจำนวนกิจกรรมที่หลากหลาย และ เพิ่มจำนวนกิจกรรมมากขึ้น โดยเน้นการสนับสนุนให้นักศึกษานำทักษะ ความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ ไปเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเข้าร่วมการแข่งขัน ในเวทีระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในภาพรวมและรายด้าน อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลมีความพึงพอใจต่อการ เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องด้วย มหาวิทยาลัยมหิดลมีนโยบายในการสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านกีฬา และด้านวิชาการ โดยมีระบบ Activity Transcript หรือการออกใบรับรองการเข้าร่วมกิจกรรมเสริม หลักสูตร ให้กับนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมตลอดหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัย กำหนด เพื่อพัฒนานักศึกษาให้ครบด้านทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ และสติ ปัญญา เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยมหิดล สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่

ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Ministry of Education, 2002, *Act B.E. 2542 as amended (No.2) B.E. 2545, as amended (No.3) B.E. 2553*). เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล เห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านบำเพ็ญประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาสุขภาวะของคนในพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยมหิดลมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์มุ่งผลเพื่อผู้อื่น (Altruism) ตามค่านิยมของมหาวิทยาลัย ออกไปเป็น Global Citizen ภายใต้พระราชดำริของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก “True success is not in the learning but in its application to the benefit of mankind” ความสำเร็จที่แท้จริงอยู่ที่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ อีกทั้งยังมีหน่วยจิตอาสาสมัคร (Mahidol Volunteer) ที่ทำหน้าที่ในการดำเนินงานรวบรวมข้อมูลงานอาสาสมัครจากหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เปิดพื้นที่ให้นักศึกษาได้ทำงานอาสาสมัครและบำเพ็ญประโยชน์ ที่มีความหลากหลายตรงกับความสามารถและความสนใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Premtaweeetanachot (2014, p. 819) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษากับคุณลักษณะด้านจิตอาสาของนิสิตนักศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มากที่สุดคือระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์หรืออาสาพัฒนาชุมชน

1.2 ด้านศิลปวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล เห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมีสถานที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยมีนโยบายด้านการจัดสถานที่ให้มีความพร้อมและเอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมดำเนินงานและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน

พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ พอเพียงและมีประสิทธิภาพ (Ministry of Education, 2002, *Act B.E. 2542 as amended* (No.2) B.E. 2545, as amended (No.3) B.E. 2553).

1.3 ด้านกีฬา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลเห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านกีฬา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รู้สึกมีความปลอดภัยเมื่อเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยมีพื้นที่สำหรับการออกกำลังกายและอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน ประกอบกับมีระบบการดูแลส่งต่อกรณีนักศึกษาเจ็บป่วยโดยมีหน่วยบริการสุขภาพนักศึกษา 10 หน่วย ทั่วทุกวิทยาเขต มีหน่วยให้บริการตรวจรักษาอาการบาดเจ็บและให้การปรึกษาด้านกีฬา 1 หน่วย และมีหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน มหาวิทยาลัยมหิดล (Mahidol University Emergency Response Team : Mahidol ERT) ในการดูแลผู้บาดเจ็บฉุกเฉินภายในมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา สอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับที่ 6) ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 แนวทางการพัฒนา ข้อ 3) จัดให้มีอุปกรณ์และสถานที่เพื่อการออกกำลังกายขั้นพื้นฐานตามสถานศึกษาตั้งแต่ระดับท้องถิ่น โดยการสร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีและการใช้ประโยชน์จากสถานที่และอุปกรณ์กีฬาที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการดูแลรักษาสถานที่และอุปกรณ์ในการเล่นกีฬาของสถานศึกษาทั่วประเทศให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาของภาครัฐ เพื่อปรับปรุงสถานที่และจัดหาอุปกรณ์กีฬา (Ministry of Tourism and Sports (2017, p. 27).

1.4 ด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลเห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รู้สึกมีความปลอดภัยเมื่อเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยมีอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีองค์ความรู้และทักษะความชำนาญในด้านต่าง ๆ และมีรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรม ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาและดูแลการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับแนวคิดของ Chidthong & Kosito (2017, p. 4) ที่ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของอาจารย์ในการส่งเสริม

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับบัณฑิตไทย ที่ว่าบุคคลที่เป็นครูอาจารย์ ต้องมีบทบาททั้งการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีโดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษา ดูแล รับผิดชอบ นักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้การช่วยเหลือและสนับสนุนให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา และมีบทบาทในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ ด้านการปรับตัว ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน ซึ่งการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาอย่าง กัลยาณมิตรจะช่วยให้ผู้เรียนมีความไว้วางใจที่จะเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อไม่สามารถ แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

2. นักศึกษาชายและนักศึกษานักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ กิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่จัดขึ้นในแต่ละด้านเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาทุกเพศสามารถ เข้าร่วมได้อย่างเท่าเทียม และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Ruamjit (2013, p. 50) ได้ศึกษาความคิดเห็นของ นักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่มีหลักสูตรที่ศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะลักษณะ ของกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเป็นกิจกรรมส่วนกลางที่นักศึกษาทุกหลักสูตรสามารถ เข้าร่วมได้ ไม่ได้เน้นเฉพาะนักศึกษาหลักสูตรหรือคณะใด ทำให้นักศึกษาทุกคนสามารถ เลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนสนใจ ได้รับประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในวัย เรียนและได้รับการพัฒนาตนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaewkong (2018, p. 101) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผล ต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า ตัวแปรชั้นปีและคณะ ไม่พบความแตกต่าง ของการมีส่วนร่วมกิจกรรมในภาพรวม ของนิสิตที่ศึกษาชั้นปีและคณะที่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วม กิจกรรมพัฒนานักศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะลักษณะของ กิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาทุกชั้นปี โดยกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

ที่จัดขึ้นไม่ได้จำกัดเฉพาะชั้นปีของนักศึกษาในการเข้าร่วม จึงทำให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับ Seenuansung (2016, p. 1053) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพโดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ที่พบว่าความถี่สูงสุด คือให้เพิ่มจำนวนกิจกรรมให้มากขึ้นและมีรูปแบบที่หลากหลาย และควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างทั่วถึงหลากหลายช่องทาง โดยด้านบำเพ็ญประโยชน์ ควรจัดกิจกรรมในพื้นที่บริเวณชุมชนโดยรอบที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าร่วมมากขึ้น ด้านศิลปวัฒนธรรม ควรมีรูปแบบกิจกรรมที่เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติหรือวัฒนธรรมนานาชาติ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษานานาชาติที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นพลเมืองโลก รวมถึงการจัดเวทีกลางเพื่อให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านกีฬา เน้นกิจกรรมกีฬาเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การรณรงค์ให้นักศึกษาออกกำลังกายเพื่อสร้างเสริมสุขภาพให้มากขึ้น รวมถึงการจัดพื้นที่ออกกำลังกาย สนามกีฬาส่วนกลาง อุปกรณ์กีฬาให้มีความพร้อม และเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา เพิ่มช่องทางให้นักศึกษาสามารถเข้าใช้พื้นที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา ยืมอุปกรณ์กีฬาได้อย่างสะดวก และด้านวิชาการ ควรเน้นการสนับสนุนให้นักศึกษานำทักษะ ความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ ไปเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเข้าร่วมการแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านบำเพ็ญประโยชน์ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีจำนวนกิจกรรมที่หลากหลาย และเพิ่มจำนวนกิจกรรมมากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่จัดในพื้นที่บริเวณภายในมหาวิทยาลัยและชุมชนโดยรอบที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษา

ได้เข้าร่วมมากขึ้น และควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้หลากหลายช่องทาง เพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง

1.2 ด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีจำนวนกิจกรรมที่หลากหลาย และเพิ่มจำนวนกิจกรรมมากขึ้น โดยเฉพาะลักษณะกิจกรรมที่เป็น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติหรือวัฒนธรรมนานาชาติ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษานานาชาติที่เข้ามาศึกษาใน มหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นพลเมืองโลก รวมถึงการจัดเวทีกลางเพื่อให้ นักศึกษาได้แสดงความสามารถ และเพิ่มการประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้หลากหลาย ช่องทางเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง

1.3 ด้านกีฬา มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีจำนวนกิจกรรมที่หลากหลาย และเพิ่มจำนวนกิจกรรมมากขึ้น โดยเน้นกิจกรรมกีฬาเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การรณรงค์ให้นักศึกษาออกกำลังกายเพื่อสร้างเสริมสุขภาพให้มากขึ้น รวมถึงการจัด พื้นที่ออกกำลังกาย สนามกีฬาส่วนกลาง อุปกรณ์กีฬาให้มีความพร้อม และเพียงพอต่อ ความต้องการของนักศึกษา เพิ่มช่องทางให้นักศึกษาสามารถเข้าใช้พื้นที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา ยืมอุปกรณ์กีฬาได้อย่างสะดวก และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้หลากหลายช่องทางเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง

1.4 ด้านวิชาการ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีจำนวนกิจกรรมที่หลากหลาย และเพิ่มจำนวนกิจกรรมมากขึ้น โดยเน้นการสนับสนุนให้นักศึกษานำทักษะ ความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ ไปเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเข้าร่วม การแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

2.2 ควรศึกษาแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

2.3 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

2.4 ควรศึกษาความต้องการจำเป็นของนักศึกษาต่อรูปแบบกิจกรรม
พัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

2.5 ควรศึกษาแนวทางการวัดผลที่นักศึกษาได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม
พัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

เอกสารอ้างอิง

Chidthong, P., Kosito, P. (2017). The Role of Teachers in Promoting Learning Skill in the 21st Century for Thai Graduates. *Ganesha Journal*, 13(1), 1-11. (in Thai)

พวงพยอม ชิดทอง และปวีณา โฉมโต. (2560). บทบาทของอาจารย์ในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับบัณฑิตไทย. *วารสารพัฒนศาสตร์*, 13(1), 1-11.

Kaewkong, C. (2018). Factors Affecting to Extra Curriculum Activities Participation of Undergraduate Students at Kasetsart University, Kamphaeng Saen. *Journal of Interdisciplinary Research: Graduate Studies*, 7(1), 93-102. (in Thai)

โชติมา แก้วทอง. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 7(1), 93-101.

Likert, R.A. (1932). Technique for the Measurement of Attitudes. *Arch Psychological*. 3(1), pp. 42-48.

Ministry of Education. (2002). *National Education Act B.E. 2542 as amended (No.2) B.E. 2545 and as amended (No.3) B.E. 2553*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao. (in Thai)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ลาดพร้าว.

- Ministry of Tourism and Sports. (2017). *National Sports Development Plan 2017-2021 (No.6)*. (in Thai)
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับที่ 6)*.
- Premtaweeetanachot, V. (2014). Study Characteristics of Participation in Student Activities and Characteristics of Volunteer Spirit of Students in University. *Veridian E-Journal*, 7(3), 819-833 (in Thai)
- วลัยทิพย์ เปรมทวีธนโชติ. (2557). การศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษากับคุณลักษณะด้านจิตอาสาของนิสิตนักศึกษา. *วารสาร Veridian E-Journal*, 7(3), 819-833.
- Ruamjit, S. (2013). *Students Opinions towards the Activity Participation in Rambhai Barni Rajabhat University*. Independent Study in M.B.A. (Business Administration). Rambhai Barni Rajabhat University. (in Thai)
- ศุภลักษณ์ ร่วมจิตร. (2556). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*. ภาคนิพนธ์ บธ.ม. (การบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Seenuansung, A., (2016). Students' Opinions on Participating in Extra Curriculum Activities at Rajamangala University of Technology Krungthep. *Veridian E-Journal*, 9(1), 1053-1065. (in Thai)
- อมรเทพ สีนวนสูง (2559). ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. *วารสาร Veridian E-Journal สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 9(1), 1053-1065.
- Yamane, T. (1973). *Statistics and introduction analysis*. 3rd Ed. New York : Harper & Row Publications.